

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

[§. V. Quàm cerbum Christo morituro fuerit hoc tenebraru[m] trihorium, &
de perseverantiâ usque ad nonam.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

offerat, ut cum una tecum in gaudiis cali videam, A
perfecte amem, eoque aeternaliter fruam.

Obtenebrescente caelo summam hanc quatuor
Christi actiones fuerunt: Solens lacrymatio, ardens
oratio, inexplicabilis perpeffio, taciturna mortis ex-
pectatio & ad eam preparatio. Hec Christi perfe-
verans fuit in cruce patientia usque ad nonam.

§. V. Quam acerbum Christo morituro fuerit hoc tenebrarum
trihorium, & de perseverantia usque ad nonam.

Q Vis assequi possit cogitando, quis aestimando
capiat, quantos angores & dolores Dominus
Iesus hoc trihorio sit passus usque ad nonam? sed mul-
to minus aestimari poterit amor, quo tanta passus.

Landulphus
in vita
Christi. Alii
numerant
5475. acer-
tate. Crux
tum, maxi-
mum fuisse
numerum.

Hic certe tam immensus fuit, ut postquam flagris
caelus quinque aut sex millia plagarum accepit, ut
Landulphus sentit, paratus tamen fuerit, denuo tan-
tundem verberum subire. Si septuaginta pluribusve
spinis caput coronatus, septem aut septuaginta mil-
libus spinarum cruciari non abnuisset. Et ubi triho-
rium in cruce percuravit usque ad nonam, tribus milli-
bus horarum, imò ad supremum iudicium amore
nostri crucis tormenta perpeti non recusasset. Amor
immensus. Verum tres illa hora omni genere angu-
stiarum & dolorum adeo fuerunt oppletae, ut triho-
rium illud recte nominemus triennium. Quod si di-
vini honoris & nostrae salutis, patiendique delide-
rium spectemus, amori tres horulae partes, momen-
ta tria fuerunt, uti Iacobo Patriarchae septem anni
totidemque alii, iterumque septem anni pro amoris ma-
gnitudine dies pauci sunt visi. Amorem opilionis Hebraei
longissime superavit amor Christi, qui extrema om-
nia passus usque ad nonam.

Gen. c. 29.
vers. 20.

Nos o
bono hac
tanta pas-
sus est
Christus.

Sexta demum questio est, Quorum bono hanc tan-
ta passus est eo tenebrarum trihorio? Hostium, hoc
est, nostro. Si nos omnes, si tota gens humana tribus
millibus annorum apud inferos in cruce appensa,
ignes assiduos pertulisset, peccati poenas abolere, ac
veniam mereri non potuisset, quod potuit Christus
trihorio, quo Dimas latro plus didicit in furea, quam
Iudas Apostolus in Christi schola. Ex hoc ipso triho-
rio licebit nobis discere, quod omni vita profuturum.
Tria potissimum documenta subnectimus.

Tria docu-
menta ex
hoc Chri-
sti trihorio
tormento.
1. Crux
Christi no-
ferenda so-
lum, sed
usque ad
nonam per-
ferenda.

Isa. 57. 2. 15

I. Crux Christi non ferenda solum, sed usque ad
nonam perferenda. Diximus aptissimam esse medi-
cinam, principio morbi silentium & quietem. Hic
plerique omnes erramus. Cum aegre nobis est, gran-
di nimium tumultu aequos iniquos opem poscimus.
Longè rectius cum animi tranquillitate ad Deum
nos vertemus. Hec dicit Dominus Deus, clamat Isaias,
si revertimini & quiescatis, salvi eritis in silentio & in spe-
rit fortitudo vestra. En Christus dolorum plenus ab-
que omni solatio pendebat, manuum pedumque vul-
nera mole corporis magis ac magis dilatabantur, sole
deficiente insolitum frigus augebat corporis crucia-
tus, horrenda tenebrae vix aliud quam tormenta
summa cogitare permittebant. Tota quidem vita
Christi labor merus & dolor fuit, at verò tam acer-
uatis doloribus & meroribus numquam angebatur,
atque illo trihorio, Nihilominus in extremis his an-
gustis & cruciatibus quæralæ voces nullæ audiebantur,
tacite fluebant oculis lacrymæ, uti sanguis vulne-
ribus, orabat ipse, totumque trihorium illud oratio-
ne consumebat, oratione proflus validissima: tot e-
nim orantis erant ora, quot vulnera; tot lingua, quot
sanguinis guttae. Ad hanc ideam te compone, quis-
quis es, cum eris in cruce; sile, quiesce, ora. Si rever-
tamini & quiescatis, salvi eritis. Nos sæpe contraria om-
nia facimus: tumultuamus, fremimus, indignamur,
omnem animi tranquillitatem perdimus clamosa
impatentiâ.

II. Christi doloribus indolendum serid. Exiguam a. Chri-
nimis est ad hæc audita vel lecta die parafeves in-
gemiscere; in auras abit hæc curta pietas, si hunc
consensum nihil operis sequatur. Et sunt qui nec ip-
sis quidem Soteris multum ingemiscant saxis durio-
res: de Christi cruciatibus quædam audiunt, & et-
iam cogitant, sed sine sensu, sine omni cura imita-
tionis. Averterunt facies suas a tabernaculo Domini, & præ-
buerunt dorsum. Non immeritò quærit S. Bonaventura:
Quare magis compateris puncturæ pedum tuarum, quam mor-
ti Domini tui? Numquid ergo plus diligis pedem tuum
quam Dominum tuum? En quot fonticuli fluunt in cruce
& cauteria; non illum, sed te, nisi saxum sis sanan-
tia.

Sunt alii qui moventur quidem Christi crucia-
tus, & altum ingemiscunt, nigrum hoc tentorium
subeunt cum magno sensu, modò cum diuturniore,
nam eadem delicta quæ deservierunt, post pauculas
B hebdomades repetunt inconstantia sanè miserabili.
Ioab dux belli, quod in Regū factis est, fugit in taber-
naculum Domini, & apprehendit cornu altaris, Iustus egre-
di respondit: Non egrediar, sed hic moriar, illic & mor-
tuus. Ita quisque secum statuat: cruce Iesu Domini
mei nullus hominum, nullus cacodemorum me avel-
let; hic moriar. Satius occidi sanctum, quam peccatis
inquinari. Calliopius juvenis sanctissimus pridie pa-
rafeves cruci affixus capite inverso, pedibus ad caelum
erectis, ut divus Petrus, die sequenti mortuus est.
Mater filium ita pendentem brachiis strinxit eo ani-
mi dolore, ut ipso filii complexu obierit. Ita nos
Christum sub nigro tentorio crucifixum amplectamur,
ut vitis omnibus, suo quisque maxime familiari
ac domestico moriamur. Mori melius quam vitis
mergi.

III. Exhauriendus Christi calix, uti suum exhaur-
sit Christus usque ad guttam ultimam, usque ad nonam.
C Et certe calix fuit selle confertissimus, cum tamen
exhaustus Christus. Potuit dicere, Consummatum est. Cre-
dibile est quod pii scriptores censent, ad fuisse Ange-
los huic ultimo adui, qui & primo interfuerunt in
horto. Cum ergo Christus pegma ferale ascendere
figendus cruci, Angelus eum solatus simili dicto cre-
ditur: Domine usque ad nonam: tres horulae restant, &
confectum est opus hoc graefde. Explevit tres horas
istas integerrime, aliquid insuper adjecit temporis,
ut mensura esset conferta & superfluens. Nam ante
sextam, seu duodecimam nostram affixus est cruci,
post nonam, seu nostram tertiam expiravit. Ita cali-
cem hunc felleum, inundantem, plenissimum ebibit,
perduravit usque ad nonam, & ultra nonam.

Quam nos, theu! longanimes non sumus, vix cali-
cem utum sorbillare incipimus, & mox saturi sumus;
vix pati ordimur, & finem spectamus, omnis mora
inter tristitia & acerba impatientissimi. Nos scilicet le-
gem habemus, sed legem quam mundus & caro di-
ctarunt. Parvas poenitentias & magnas indulgentias,
brevem orationem & longam confabulationem, pau-
rum crucis & multum mercedis. O Christiani, du-
randum & perseverandum est usque ad nonam. Suum
cuique patendi terminum Deus posuit, quem nulli
licet transgredi, suas quisque dolendi horulas habet
exactissime dimensas ad unguem; citius finire nefas.
In cruce permanendum usque ad nonam.

Huc igitur, huc confluant sub nigrum istud ten-
torium afflicti omnes, & quibuscumque male est, omnes
huc aegri omnes, qui suas horas velut annos Deo
adnumerant, huc contempti & abjecti, huc pau-
peres & egeni, huc solatiis destituti, meroribus ex-
hausti, curis aut tentationibus dejecti, huc omnes est
qui in dolore sunt, hic omnium ægritudo ad libellam
auri appenditur. Hic descendunt miseriae humanas
omnes

